Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Central, judecător Nicolae Șova

Dosar nr. 2ai-83/25
2-20098883-02-2ai-13032025

D E C I Z I E

24 februarie 2026 **municipiul Chișinău**

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Centru

Instanța compusă din:
Președintele completului, judecătorul Eleonora Badan-Melnic
Judecătorii Svetlana Vîșcu și Roman Pascari

examinând, în procedură scrisă, cererea de apel declarată de Serviciul Fiscal de Stat, împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 22 noiembrie 2024, pronunțată în cauza de insolvabilitate intentată la cererea de chemare în judecată înaintată de creditorul Serviciului Fiscal de Stat privind atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organului de conducere a debitorului Societatea cu răspundere limitată „Xenon” în persoana administratorului Marcoci Alexandr, cu încasarea din contul acestuia a sumei de 442 290,65 lei în contul masei debitoare a Societății cu răspundere limitată „Xenon”,

A C O N S T A T A T:

ÎN FAPT

1. La 27 decembrie 2022 reprezentantul Serviciului Fiscal de Stat a depus cerere de chemare în judecată cu privire la atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organului de conducere a debitorului S.R.L. „Xenon” în persoana administratorului Marcoci Alexandr cu încasarea din contul acestuia a sumei de 442.290,65 lei în contul masei debitoare a S.R.L. „Xenon”.

2. În susţinerea cererii înaintate reprezentantul reclamantului indică că prin hotărârea Judecătoriei Chişinău, sediul Central nr. 2i-392/2020 din 14 decembrie 2020, s-a constatat insolvabilitatea S.R.L. „Xenon” şi s-a dispus iniţierea procedurii simplificate a falimentului şi dizolvarea S.R.L. „Xenon”, fiind desemnat în calitate de lichidator, Onichevici Natalia, deţinător al autorizaţiei nr. 42 din 14.01.2015, eliberată de Ministerul Justiţiei al RM.

3. La 01 martie 2021, Serviciul Fiscal de Stat, în interiorul termenului stabilit la art. 140 alin. (2) al Legii insolvabilităţii, a înaintat cerere de admitere a creanţelor împotriva

patrimoniului debitorului S.R.L. „Xenon” în sumă totală de 442.290,65 lei, constituite din creanţe chirografare de rangul III (plăţi de bază), în sumă de 182.245,37 lei, creanţe chirografare de rangul VI (amenzi şi majorări de întârziere), în sumă de 260.045,28 lei.

4. Obligaţiile fiscale s-au format în temeiul dărilor de seamă prezentate de contribuabil pentru perioadele fiscale 2016-2018, precum şi în temeiul deciziilor asupra cazurilor de încălcare a legislaţiei fiscale nr. 713 din 25.06.2013 şi nr. 1774/1/3 din 26.04.2013, care au fost anexate în calitate de probe confirmative, la cererea de admitere şi validare a creanţelor.

5. Reprezentantul reclamantului indică, că deciziile asupra cazurilor de încălcare a legislaţiei fiscale nr. 713 din 25.06.2013 şi nr. 1774/1/3 din 26.04.2013, au fost emise în urma controlului fiscal tematic efectuat la debitor.

6. Susţine reprezentantul reclamantului că debitorul la moment nu dispune de careva bunuri imobile sau mobile, iar pe conturile bancare lipsesc mijloacele financiare, constată că unica modalitate de stingere a creanţelor validate este atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului, prin prisma prevederilor art. 247 şi art. 248 al Legii insolvabilităţii.

7. La caz, din 17 mai 2012 până la intentarea procesului de insolvabilitate, funcţia de administrator al întreprinderii S.R.L. „Xenon”, o deţinea Marcoci Alexandr. Astfel, este indubitabil că prin prisma art.247 alin. (1) al Legii insolvabilităţii, Marcoci Alexandr este persoana căreia îi poate fi imputabilă răspunderea subsidiară pentru temeiurile prevăzute la art. 248 alin. (1) al Legii insolvabilităţii.

8. Serviciul Fiscal de Stat accentuează, că potrivit deciziilor asupra cazurilor de încălcare a legislaţiei fiscale nr. 713 din 25.06.2013 şi nr. 1774/1/3 din 26.04.2013, au fost constatate următoarele încălcări ale legislaţiei fiscale, şi anume:

- nerespectarea prevederilor art. 8 alin. (2) lit. c) şi lit. e), art. 101 alin. (1), art. 102 alin. (6) din Codul fiscal, prin atribuirea în cont a TVA aferent procurărilor înregistrate în perioadele fiscale 01.04.2012- 31.01.2013 în lipsa facturilor fiscale, fapt ce a dus la diminuarea sumei TVA aferentă bugetului în sumă totală de 190 246 lei, inclusiv pentru luna mai 2012 cu 33 257 lei, luna iunie 2012 în sumă de 123 602 lei şi pentru luna iulie 2012 în sumă de 16 028 lei, luna octombrie 2012 în sumă de 32 lei, luna noiembrie 2012 în sumă de 8 992 lei, luna decembrie 2012 în sumă de 8 335 lei şi majorarea TVA atribuite în cont în sumă dc 3 263 lei;
- încălcarea prevederilor art. 8 alin. (2) lit. c), art. 101 alin. (1) şi art. 115 alin. (1) din Codul Fiscal şi prevederile Ordinului IFPS nr. 128 din 29.06.2006 “Despre aprobarea formularului- Declaraţiei privind TVA şi a modului de completare a Declaraţiilor privind TVA şi anexei la Declaraţia privind TVA”, prin nerespectarea modului de întocmire a Declaraţiilor privind TVA pentru perioadele fiscale L/04/2012- L/01/2013 (în total 10 Declaraţii TVA).
- Se evidenţiază, că prin deciziile menţionate supra s-a decis încasarea la buget a sumelor impozitelor şi taxelor calculate în rezultatul controlului: 190.246 lei, taxa pe valoarea adăugată diminuată.
- s-a decis încasarea la buget a majorării de întârziere (penalitate) în conformitate cu prevederile art. 228 alin. (2) din Codul fiscal în sumă de 17.036 lei, pentru neachitarea în termen

a taxei pe valoarea adăugată.

- s-a decis de a aplica amenzi pentru încălcările legislaţiei fiscale 57 074 lei, conform prevederilor art. 261 alin. (4) din Codul fiscal, pentru diminuarea taxei pe valoarea adăugată;
- conform prevederilor art. 257 alin. (1) din Codul fiscal, pentru întocmirea neconformă a Declaraţiilor privind TVA şi a anexei la Declaraţia privind TVA pentru perioadele fiscale L/04/2012- L/07/2012; 6 000 lei, conform prevederilor art. 260 alin. (3) din Codul fiscal, pentru întocmirea declaraţiei TVA pentru L/08/2012-L/01/2013 care conţin date neveridice;
- 1.400 lei, conform prevederilor art. 260 alin. (2) din Codul Fiscal, pentru întocmirea neconformă a dărilor de seamă fiscale TVA, TFD10, TAT07, TL, prezentate tardiv.

9. Cele enunţate supra, adeveresc aplicabilitatea prevederilor art. 248 alin. (1), lit. e) al Legii insolvabilităţii, pentru atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organului de conducere a debitorului S.R.L. „Xenon", în persoana administratorului statutar Marcoci Alexandr, şi anume pentru ţinerea unei contabilităţi fictive sau contrare prevederilor legii, precum şi contribuirea la dispariţia documentelor contabile, a documentelor de constituire.

10. Conform art. 44, 13 alin. (1) lit. a) din Legea contabilităţii din 27.04.2007, art. 8 alin. (2) lit. c) Codului fiscal, art. 248 alin. (1), lit. e) al Legii insolvabilităţii, se înţelege săvârşirea acelor fapte ilicite, prin care se încalcă reglementările imperative ale Legii contabilităţii, indiferent dacă acestea reprezintă infracţiuni, contravenţii sau simple delicte civile.

11. Evidenţiază faptul, că încălcările sus menţionate, au fost stabilite printr-un act executoriu emis de serviciul fiscal de stat, fapt ce rezultă din prevederile art. 11, lit. j) din Codul de executare potrivit cărui sunt documente executorii şi se execută conform normelor stabilite de prezentul cod.

12. Ţinerea unei contabilităţi contrare prevederilor legii, a condus la insolvabilitatea debitorului, deoarece încălcarea legislaţiei fiscale implică calcularea plăţilor fiscale şi respectiv aplicarea sancţiunilor fiscale, sancţiuni care trebuie să le suporte întreprinderea insolvabilă.

13. Prin urmare, reieşind din normele citate supra, se conchide cu certitudine că încălcările fiscale au fost săvârşite de pârât şi vinovăţia atribuindu-se în exclusivitate acestuia. În opinia reprezentantului reclamantului este evident că conducerea S.R.L. „Xenon" şi anume Marcoci Alexandr, nu a respectat obligaţiile ce îi revin în conformitate cu Legea insolvabilităţii, Legea contabilităţii, ceea ce a dus în cele din urmă, la prejudicierea intereselor atât ale întreprinderii, cât şi ale creditorilor.

14. Astfel, rezultă că neprezentarea contabilităţii şi a dărilor de seamă la Serviciul Fiscal de Stat au generat inevitabil o serie de consecinţe la calcularea şi apariţia datoriilor faţă de bugetul public, atât la taxa pentru valoarea adăugată, precum şi la aplicarea amenzilor, majorărilor de întârzieri şi alte taxe calculate în urma controlului fiscal.

15. La caz, menţionează că Marcoci Alexandr nu putea să nu prevadă caracterul prejudiciabil al acţiunilor/inacţiunilor lui şi nu a întreprins nici o măsură prevăzută de legislaţie în vederea încetării acestora, respectiv a admis în mod conştient apariţia restanţelor faţă de Bugetul Public Naţional.

16. Un alt temei ce probează temeinicia cererii privind atragerea la răspundere subsidiară a

membrilor organelor de conducere ar constitui acţiunile prevăzute de art. 248 alin. (1) lit. h) al Legii insolvabilităţii, determinate prin nedepunerea cererii de intentare a procesului de insolvabilitate conform prevederilor art. 14.

17. Astfel, art. 14 alin. (3) al Legii insolvabilităţii reprezentantul reclamantului indică că decizia nr. 1774/1/3 asupra cazului de încălcare a legislaţiei fiscale comisă de S.R.L. „Xenon" a fost emisă la 26 aprilie 2013.

18. În conformitate cu prevederile art. 252 alin. (1) din Codul fiscal şi potrivit sistemului informaţional al Serviciului Fiscal de Stat, achitări întru stingerea obligaţiilor debitorului stabilite prin decizia nr. 1774/1/3 asupra cazului de încălcare a legislaţiei faţă de BPN nu au fost efectuate.

19. Astfel, reprezentantul reclamantului concluzionează, că debitorul nominalizat s-a aflat în incapacitate de plată începând cu 26 mai 2013. Respectiv, acesta era obligat în conformitate cu prevederile art. 14 alin. (3) din Legea insolvabilităţii, în termen de 30 de zile să depună în instanţa de insolvabilitate cererea introductivă privind intentarea procedurii de insolvabilitate faţă de sine, obligaţie neîndeplinită de debitor, fapt care constituie temei pentru atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere prevăzut la art. 248 alin. (1) lit. h).

20. Prin urmare, este evident că incapacitatea de plată a întreprinderii s-a materializat prin incapacitatea întreprinderii de a-şi onora obligaţiile pecuniare faţă de creditori în perioada gestionării acesteia de membrii organelor de conducere, în persoana administratorului Marcoci Alexandr, şi totodată, obligat prin lege în asemenea circumstanţe, să depună în termenul legal cerere introductivă privind intentarea procesului de insolvabilitate, fapt însă ignorat de acesta.

21. Astfel, membrul organelor de conducere a încălcat prevederile legale menţionate supra şi nu a manifestat diligenţa corespunzătoare în vederea înaintării cererii introductive odată cu apariţia incapacităţii de plată.

22. Sub acest aspect, Serviciul Fiscal de Stat accentuează, că procesul de insolvabilitate faţă de debitorul S.R.L. „Xenon", a fost intentat prin hotărârea Judecătoriei Chişinău, sediul Central nr. 2i- 392/2020 din 14 decembrie 2020, deşi incapacitatea de plată a debitorului a survenit începând cu 26 mai 2013.

23. Astfel, având în vedere cele constatate, este indubitabil faptul că Marcoci Alexandr, administrator al S.R.L. „Xenon" contrar prevederilor art. 14 lit. a) al Legii insolvabilităţii, nu şi-a îndeplinit obligaţiunile sale şi nu a depus cerere introductivă privind intentarea procesului de insolvabilitate faţă de S.R.L. „Xenon", în termen de 30 de zile din momentul în care executarea integrală a creanţelor scadente ale unui sau ale mai multor creditori poate cauza imposibilitatea satisfacerii integrale la scadenţă a creanţelor celorlalţi creditori.

24. Restanţele întreprinderii insolvabile, inclusiv faţă de creditorul Serviciul Fiscal de Stat au apărut în perioada când administratorul statutar Marcoci Alexandr, avea dreptul de a gestiona întreprinderea insolvabilă, iar acţiunile date au cauzat apariţia stării de insolvabilitate a întreprinderii.

25. Organele de conducere ale S.R.L. „Xenon" se fac responsabile de managementul defectuos practicat la întreprindere, depăşirea limitelor economice admisibile, cumulând un pasiv

enorm în defavoarea creditorilor săi.

26. Or, nedepunerea cererii introductive la 25 iunie 2013 de administratorul statutar al S.R.L „Xenon”, Marcoci Alexandr, a dus la acumularea restanţei faţă de Bugetul Public Naţional prin sporirea majorării de întârziere, fapt confirmat prin contul curent generalizat al debitorului pentru perioada 25 iunie 2013 - 14 decembrie 2020.

27. Reprezentantul reclamantului constată, că sunt întrunite condiţiile atragerii la răspundere subsidiară patrimonială a membrului organului de conducere al S.R.L. „Xenon”, întrucât au fost comise fapte ilicite, există prejudiciu, există legătură de cauzalitate între faptele ilicite şi prejudiciu. Or, prejudiciul cauzat prin fapta (inacţiunea) prejudiciabilă stabilită şi dispusă spre încasare, constituie suma de 442.290,65 lei.

28. În asemenea circumstanţe, Serviciul Fiscal de Stat consideră că probele anexate la materialele cauzei atestă cu certitudine culpa lui Marcoci Alexandr, pentru care S.R.L. „Xenon” a ajuns la starea de insolvabilitate, sau ţinerea unei contabilităţi contrare prevederilor legii a generat, prin urmare la insolvabilitatea debitorului S.R.L. „Xenon” şi imposibilitatea satisfacerii creanţelor faţă de creditorul Serviciul Fiscal de Stat.

29. La 11 noiembrie 2024, avocatul Aurel Lefter acţionând în interesele pârâtului Alexandr Marcoci a depus explicaţii la cererea de chemare în judecată cu privire la atragerea la răspunderea subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului S.R.L. „Xenon” prin care îşi exprimă dezacordul faţă de aceasta, pe motiv că cererea nu este întemeiată deoarece, Marcoci Alexandr nu este pârâtul corespunzător în prezenta acţiune din următoarele motive.

30. Conform informaţiei despre contribuabil de la Serviciul Fiscal de Stat, rezultă că pârâtul Marcoci Alexandr a fost numit administrator la S.R.L. „Xenon” la 17 mai 2012, iar fondatori şi asociaţi sunt Vaşcişin Victor cu o parte de 30% din capitalul social şi S.R.L. „Xenon” cu o parte de 70% din capitalul social.

31. Corespunzător, Marcoci Alexandr, prin raportare la prevederile art. 247 alin. (1) şi (2) din Legea insolvabilităţii, deţinea statut de membru al organelor de conducere ale debitorului insolvabil în ultimele 24 luni anterioare intentării procesului de insolvabilitate, reieşind din faptul că a deţinut funcţia de administrator al S.R.L. „Xenon”.

32. În calitate de temei de drept pentru atragerea la răspundere subsidiară a pârâtului, reprezentantul reclamantului a invocat două acţiuni atribuite pârâtului în conformitate cu art. 248, alin. (1) al Legii insolvabilităţii, care au cauzat insolvabilitatea debitorului, şi anume: lit. e) ţinerea unei contabilităţi fictive sau contrare prevederilor legii, precum şi contribuirea la dispariţia documentelor contabile, a documentelor de constituire şi a ştampilei şi lit. h) nedepunerea cererii de intentare a procesului de insolvabilitate conform prevederilor art. 14.

33. Prin urmare, conform prevederilor legale menţionate supra, instanţa de insolvabilitate urmează să constate dacă acţiunile administratorului statutar se încadrează în aceste prevederi legale ca temei pentru atragerea la răspundere subsidiară a directorului debitorului în persoana lui Marcoci Alexandr.

34. Astfel, pentru a stabili vina şi atragerea la răspundere subsidiară a organelor de conducere şi/sau de supraveghere a debitorului urmează sa fie întrunite anumite condiţii şi anume: să existe

un prejudiciu, să existe o faptă ilicită, să existe un raport de cauzalitate între fapt ilicit şi prejudiciu, iar fapta să fie săvârşită cu vinovăţie.

35. Răspunderea subsidiară reprezintă o formă a răspunderii juridice clasice, iar atragerea persoanei culpabile la măsurile coercitive ale statului prin intermediul instanţelor de judecată presupune stabilirea prin probe pertinente şi concludente a următoarelor elemente esenţiale: fapta ilicită, vinovăţia, legătura cauzală dintre faptă şi urmările provocate.

36. Aceste condiţii generale şi speciale ale răspunderii civile delictuale şi cumulativ cu acestea, pentru angajarea răspunderii subsidiare a membrilor organelor de conducere ale debitorului insolvabil, este necesar ca această persoană să fi deţinut calitatea de membru al organelor de conducere a debitorului insolvabil în sensul specificat la art. 247, alin. (1) din Legea insolvabilităţii la data intentării procesului de insolvabilitate sau pe parcursul ultimelor 24 de luni anterioare intentării procesului.

37. Răspunderea membrilor organelor de conducere ale debitorului reprezintă o formă specială a răspunderii delictuale civile, care poate fi angajată faţă de anumite persoane în rezultatul încălcării unor obligaţii legale cu caracter patrimonial, prin obligarea acestora la suportarea datoriilor persoanei insolvabile.

38. Reieşind din sensul normelor legale pre citate se denotă că, legislaţia civilă statuează vizavi de apariţia obligaţiei de reparare a prejudiciilor cauzate urmare a unei fapte ilicite. Norma generală în baza căreia se realizează acest fapt este cuprinsă în art. 1998 din Codul civil şi impune întrunirea următoarelor elemente ale delictului civil în vederea apariţiei dreptului de reparare a prejudiciilor: existenţa prejudiciului, a faptei ilicite, a legăturii cauzale dintre prejudiciul invocat şi fapta ilicită, vinovăţia.

39. Cu referire la netemeinicia argumentului privind ţinerea contabilităţii fictive reprezentantul pârâtului susţine că potrivit cererii de atragere la răspundere subsidiară, reclamantul a invocat că neprezentarea contabilităţii şi a dărilor de seamă la Serviciul Fiscal de Stat au generat inevitabil o serie de consecinţe la calcularea şi apariţia datoriilor faţă de bugetul public naţional, atât la taxa pe valoare adăugată, precum şi la aplicarea amenzilor, majorărilor de întârziere şi alte taxe calculate în urma controlului fiscal.

40. Pârâtul a fost numit administrator al debitorului odată cu înlăturarea ex-directorului şi fondatorului debitorului în persoana lui Stăvilă Vitalie, prin decizia Curţii Supreme de Justiţie nr. 2rae-64/12 din 16 mai 2012 care a concluzionat în mod corect că Stăvilă Vitalie ca administrator şi asociat al debitorului S.R.L. „Xenon" gestionând ultimii ani întreprinderea a comis fraude în detrimentul societăţii pe care o conduce, a folosit patrimoniul societăţii în interesul terţilor şi în favoarea persoanelor sale afiliate şi prin aceste acţiuni a adus prejudicii considerabile patrimoniului societăţii şi implicit asociaţilor debitorului S.R.L. „Xenon".

41. În acest sens, odată cu înregistrarea modificărilor în actele de constituire la 17 mai 2012, instituirea perioadei de observaţie şi expedierii în adresa administraţiei debitorului a ordinului cu privire la întreprinderea unor acţiuni de aplicare a măsurilor de asigurare, administratorul debitorului a fost în imposibilitate să prezinte lichidatorului documentele financiar-contabile solicitate, actele de constituire ale întreprinderii, ştampila societăţii, etc., deoarece până în

prezent acestea se află la fostul director şi fondator Stăvilă Vitalie, care refuză să le transmită.

42. Pe aceste fapte, debitorul a informat Procuratura Generală şi Procuratura Buiucani a mun. Chişinău despre acţiunile ilegale şi refuzul fostului ex-directorului şi fondator a debitorului în persoana lui Stăvilă Vitalie, să transmită documentele contabile, statutare şi ştampila noului director a debitorului în persoana Marcoci Alexandr, mai mult ca atât noul director nu a avut acces în sediile şi încăperile debitorului.

43. De asemenea, debitorul de nenumărate ori a informat Serviciul Fiscal de Stat cu referire la imposibilitatea prezentării documentelor contabile din motivele expuse supra, iar reclamantul nu a întreprins nici o acţiune pentru recuperarea actelor.

44. Suplimentar comunică reprezentantul pârâtului şi proba ce confirmă imposibilitatea netransmiterii documentelor contabile şi statutare, Decizia din 08 iunie 2012 a Camerei Înregistrării de Stat pentru eliberarea duplicatului certificatului de înregistrare a debitorului, deoarece debitorul nu putea activa în lipsa acestui document necesar de prezentat la autorităţile statului pentru obţinerea autorizaţiilor, avizelor sanitare, certificatelor şi altor acte permisive.

45. De asemenea, adeverinţa nr. AA 362948 din 12.06.2012 a S.R.L. „Casa Editurii Expert" confirmă eliberarea ştampilei debitorului, fapt ce confirmă suplimentar că debitorul nu dispunea de ştampilă şi nu avea posibilitatea s-o aplice pe facturile fiscale menţionate de Reclamant în Actele de control.

46. Mai indică reprezentantul pârâtului că, Serviciul Fiscal de Stat a suspendat eliberarea facturilor fiscale din mai 2012, iar debitorul nu putea să elibereze facturi fiscale la vânzarea mărfii, iar ex-directorul debitorului în persoana lui Stăvilă Vitalie continua să folosească în mod ilegal rechizitele, ştampila şi facturile fiscale din numele debitorului, continuând astfel să vândă din numele debitorului fără a achita impozitele, iar toate consecinţele pentru gestionarea frauduloasă în detrimentul debitorului pe care a condus-o ex-directorul şi fondatorul debitorului în persoana lui Stăvilă Vitalie, le suportă Marcoci Alexandr, fapt inadmisibil.

47. La fel, prin decizia nr. 96/A/5 din 01 octombrie 2012, Serviciul Fiscal de Stat a emis decizie cu privire la anularea înregistrării ca subiect al impunerii cu TVA a debitorului şi certificatul de înregistrare nr. 0202346 din 01.07.1998.

48. Avocatul Aurel Lefter susţine că reclamantul nu a prezentat probe pertinente şi admisibile care să dovedească faptul că starea de insolvabilitate a fost cauzată anume prin aceste fapte. Astfel, nu a fost dovedită existenţa legăturii cauzale directe între faptele ilicite imputate şi insolvabilitatea S.R.L. „Xenon".

49. Prin urmare, nu poate fi imputabil pârâtului, faptul neprezentării documentelor contabile în condiţiile în care nu au fost prezentate careva probe care să certifice faptul că debitorul şi/sau pârâtul ar fi fost atras la răspundere contravenţională în baza art. 295 Cod contravenţional pentru încălcarea regulilor de organizare şi de ţinere a contabilităţii, de întocmire şi prezentare a rapoartelor financiare sau la răspundere pentru încălcare fiscală în baza art. 257 Cod fiscal pentru încălcarea regulilor de ţinere a contabilităţii şi a evidenţei în scopuri fiscale.

50. Totodată, reprezentantul reclamantului nu a prezentat raportul lichidatorului debitorului conform hotărârii Judecătoriei Chişinău, sediul Central prin care instanţa de insolvabilitate a

obligat lichidatorul Onichevici Natalia, să verifice, să întocmească şi să prezinte instanţei de insolvabilitate, tabelul definitiv al creanţelor şi un raport amănunţit asupra cauzelor şi împrejurărilor care au condus la insolvabilitate, menţionarea persoanelor cărora le-ar fi imputate şi pretinsele angajării răspunderii acestora în condiţiile legii până la data de 12.02.2021.

51. Indică avocatul Aurel Lefter că pârâtul a prezentat toată informaţia şi documentaţia de care dispune, iar pretenţii din partea administratorului / lichidatorului debitorului nu a parvenit, fapt ce denotă lipsa obiecţiilor referitor la pretinsa ţinere a contabilităţii fictive sau contrare prevederilor legii, precum şi contribuirea la dispariţia documentelor contabile, a documentelor de constituire şi a ştampilei.

52. De asemenea, reprezentantul reclamantului nu a demonstrat legătura cauzală dintre temeiul prevăzut de art. 248, alin. (1), lit. e) al Legii insolvabilităţii şi cauzarea stării de insolvabilitate, însă s-a limitat să facă trimitere la diferite articole din legislaţia în vigoare.

53. Remarcă şi faptul că reprezentantul reclamantului reţine în actele de control imposibilitatea stabilirii corectitudinii calculării şi achitării TVA pentru perioada 01.04.2012 - 31.01.2013, iar pe de altă parte face referire la o valoare concretă a TVA în perioada supusă verificării în mărime de 190.246 lei, circumstanţe expuse de debitor în contestaţiile împotriva actelor administrative emise de Serviciul Fiscal de Stat.

54. La caz, Serviciul Fiscal de Stat nu a stabilit exact legătura dintre perioada formării creanţelor neexecutate ale creditorilor şi persoanele cu funcţii de răspundere care au gestionat la acel moment societatea şi care răspund pentru prejudiciul cauzat societăţii, precum şi faptele concrete prin care membrii organelor de conducere au contribuit la cauzarea stării de insolvabilitate.

55. Totodată, membrii organelor de conducere nu răspund pentru o simplă incapacitate managerială, ci pentru săvârşirea unor fapte cu caracter ilicit, astfel că în practică există tendinţa de a califica această formă a răspunderii ca având caracter delictual în toate situaţiile.

56. În opinia reprezentantului pârâtului, reprezentantul reclamantului nu a prezentat probe pertinente şi admisibile care să dovedească faptul că starea de insolvabilitate a debitorului a fost cauzată anume prin aceste fapte. Mai mult, reclamantul în cererea înaintată privind tragerea la răspunderea subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului nu a specificat care anume acţiuni reglementate de norma art. 248 lit. e) invocată, au fost întreprinse de către persoana a cărei răspundere subsidiară se solicită, şi totodată, nu a fost dovedită existenţa legăturii cauzale directe între faptele ilicite imputate şi insolvabilitatea debitorului.

57. De asemenea, referitor la alegaţiile reprezentantul reclamantului referitor la faptul că prin deciziile Serviciului Fiscal de Stat emise ca urmare a efectuării controlului fiscal care fiind executorii, constată comiterea faptelor ilicite de pârât, reţine că, atât actele de control fiscal invocate cât şi decizia Serviciului Fiscal de Stat asupra cazului de încălcare a legislaţiei fiscale anexate de reclamant la acţiune, de fapt, atestă admiterea anumitor încălcări de ordin fiscal de către întreprinderea S.R.L. „Xenon” şi nu reflectă angajarea responsabilităţii pentru încălcările respective pe anumite persoane care deţin în cadrul întreprinderii calitatea de membru al organului de conducere, or, la caz, nu este identificată şi personalizată culpabilitatea presupusă a

fiecărui membru al organului de conducere în parte.

58. Cu referire la netemeinicia argumentului pentru nedepunerea cererii de intentare a procesului de insolvabilitate reprezentantul pârâtului face trimitere la prevederile art. 10 alin. (1) şi (2), 14 al Legii insolvabilităţii şi susţine că cu toate că Serviciul Fiscal de Stat a deţinut documentul executoriu - decizia din 26 aprilie 2013 nu a manifestat diligenţa corespunzătoare şi oportunitatea acordată de cadrul legal în vederea înaintării cererii introductive.

59. Cu toate acestea, reprezentantul reclamantului la înaintarea acţiunii nu a prezentat probe pertinente şi admisibile care să dovedească faptul că starea de insolvabilitate a fost cauzată anume prin nedepunerea cererii introductive de pârât, nefiind probat nici momentul survenirii incapacităţii de plată a debitorului şi că ulterior expirării termenului de înaintare obligatorie a cererii introductive, creanţele faţă de reclamant s-au majorat.

60. Astfel, faptul că debitorul nu are activitate independentă, nu este susceptibilă să demonstreze incapacitatea de plată a societăţii la data indicată. Survenirea temeiului general de intentarea a procesului de insolvabilitate poate fi determinat doar în coraport cu starea financiară generală a debitorului, existenţa sau lipsa bunurilor mobile şi imobile, a rulajelor financiare pe conturile bancare deţinute, precum şi alte date care descriau tabloul patrimonial al debitorului la data indicată.

61. La fel, reclamantul nu a prezentat probe precum că pârâtul ar fi fost atras la răspundere contravenţională în baza art. 288 Cod contravenţional pentru nedepunerea cererii introductive în termenul stabilit de lege. Astfel, reieşind din faptul că nu a fost demonstrat când anume a început incapacitatea de plată a debitorului nu poate fi determinat nici momentul apariţiei obligaţiei debitorului de a înainta cerere introductivă.

62. Este relevant şi faptul că în actul de control fiscal nr. 5-661705 din 29 martie 2013, Serviciul Fiscal de Stat a indicat că trecerea în cont a TVA la situaţia din 01 aprilie 2012 constituie suma de 1.409.010 lei, circumstanţă ce determină cu certitudine imposibilitatea aprecierii momentului apariţiei obligaţiei debitorului de a înainta cerere introductivă, în concluzie cu certitudine pârâtul nu are nici o legătură cauzală între faptele imputate de Serviciul Fiscal de Stat şi insolvabilitatea S.R.L. „Xenon”.

63. Prin hotărîrea Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 22 noiembrie 2024 a fost respinsă ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de reprezentantul Serviciului Fiscal de Stat privind atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organului de conducere a debitorului Societatea cu răspundere limitată „Xenon” în persoana administratorului Marcoci Alexandr cu încasarea din contul acestuia a sumei de 442.290,65 lei în contul masei debitoare a Societăţii cu răspundere limitată „Xenon”.

64. Invocând dezacordul cu hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 22 noiembrie 2024, la data de 28 noiembrie 2024 Serviciul Fiscal de Stat a declarat cerere de apel, solicitând casarea hotărârii Judecătoriei Chişinău, sediul Central nr. 2i-392-1/20 din 22.11.2024 şi pronunţarea unei decizii privind admiterea cererii de chemare în judecată înaintată de Serviciul Fiscal de Stat privind atragerea la răspundere subsidiară a membrului organelor de conducere a debitorului „Xenon” SRL, în persoana administratorului statutar Marcoci Alexandr Eugeniu, cu

încasarea din contul acestuia în contul masei debitoare a creanţelor validate şi nestinse a Serviciului Fiscal de Stat în sumă totală de 442.290,65 lei.

65. În motivarea cererii de apel, apelantul a indicat că instanţa de insolvabilitate, în motivarea hotărârii, a invocat că, în vederea atragerii la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului, poate fi aplicată numai pentru acţiunile întreprinse de aceştia pentru un termen nu mai mare de 2 ani, de până la data intentării procedurii de insolvabilitate. La caz, cererea introductivă privind intentarea procesului de insolvabilitate faţă de debitorul SRL „Xenon" a fost depusă la 14.08.2020 de însăşi administratorul întreprinderii. Ca urmare, membrii organelor de conducere a debitorului ar putea fi atraşi la răspundere subsidiară în cazul în care ar fi întreprins careva acţiuni ilegale în perioada anilor 2018-2020 şi s-ar face responsabili de starea de insolvabilitate survenită anume în această perioadă de timp.

66. Consideră că o astfel de interpretare a normei citate este contrară prevederilor legii, în primul rând din motiv că argumentele instanţei de insolvabilitate sunt bazate pe practica Curţii Supreme de Justiţie care se referea la cadrul legal instituit până la modificarea Legii insolvabilităţii prin Legea nr. 141 din 16.07.2020, şi anume sintagma „dar nu mai devreme de 2 ani de la data hotărârii de intentare a procedurii de insolvabilitate" a fost modificată cu „dar nu mai târziu de 2 ani de la data hotărârii de intentare a procedurii de insolvabilitate".

67. Respectiv, prevederea legală citată stabileşte în mod clar termenul de prescripţie de 3 ani, precum şi data cea mai îndepărtată de la care acest termen poate începe să curgă - 2 ani de la data pronunţării hotărârii de intentare. Legea stabileşte că prescripţia începe să curgă de la data la care au fost cunoscute sau trebuia să fie cunoscute persoanele care au cauzat starea de insolvabilitate.

68. Ca regulă, fapta şi persoana care a cauzat starea de insolvabilitate trebuie identificate cu ocazia analizei cauzelor care au dus la starea de insolvabilitate şi trebuie menţionate în raportul administratorului insolvabilităţii/lichidator. Adesea, la momentul întocmirii raportului asupra cauzelor stării de insolvabilitate, administratorul insolvabilităţii/lichidatorul poate avea doar nişte indicii sau elemente preliminare privind persoanele căror le-ar putea fi imputată starea de insolvabilitate. Faptele care au cauzat insolvabilitatea şi persoana răspunzătoare pot fi descoperite şi pe parcursul procedurii, de aceea prescripţia poate curge de la data descoperii acestor împrejurări. Cu toate acestea, dacă în termenul de 2 ani de la data pronunţării hotărârii de intentare nu este cunoscută persoana care a cauzat apariţia stării de insolvabilitate a debitorului, termenul de prescripţie la acţiunea prevăzută la art. 248 din Legea insolvabilităţii începe să curgă de la expirarea acestui termen de 2 ani.

69. În aceiaşi ordine de idei, interpretarea oferită de instanţă precum termenul de 2 ani reglementat de aceeaşi normă prevăzut pentru calculul limitelor temporale în care au fost comise acţiunile enumerate la alin. (1) al art. 248 din Legea insolvabilităţii, este eronată şi lipsită de temei juridic, or, cererea privind atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere este o acţiune ce rezultă însăşi din intentarea procesului de insolvabilitate, iar comiterea acţiunilor prevăzute la alin. (1) al art. 248 din legea precitată poate fi demonstrată doar după efectuarea unei analize complexe a activităţii debitorului după intentarea procesului de insolvabilitate.

70. Subsecvent, acţiunile săvârşite de intimatul Marcoci Alexandr Eugeniu se încadrează în prevederile art. 248 al Legii insolvabilităţii, or, legiuitorul nu a stabilit careva limite temporare pentru săvârşirea acţiunilor prevăzute la alin. (1), ci doar prescrierea dreptului la acţiunile după expirarea termenelor prevăzute.

71. Totodată, nu susţine nici poziţia reprezentantului intimatului în partea ce ţine de faptul, că nu au fost prezentate rapoartele de activitate ale lichidatorului pentru a putea analiza dacă ultimul a stabilit cauzele şi împrejurările care au condus la insolvabilitate, persoanele cărora le-ar putea fi imputate şi premisele angajării răspunderii acestora, nu pot fi reţinute, având în vedere că în competenţa instanţei de insolvabilitate potrivit art. 5 alin. (5) lit. f) din Legea insolvabilităţii, este tragerea la răspundere a membrilor organelor de conducere care au contribuit la insolvabilitatea debitorului, precum şi sesizarea organelor de urmărire penală în legătură cu faptele reprobabile săvârşite de aceştia.

72. Din circumstanţele menţionate, rezultă expres că pentru atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului, elementul de bază pentru constatarea vinovăţiei nu poate servi raportul lichidatorului, ci totalitatea de probe, iar simplul fapt că nu a fost prezentat un raport al lichidatorului care să stabilească cauzele şi împrejurările care au condus la insolvabilitate, persoanele cărora le-ar putea fi imputate şi premisele angajării răspunderii acestora, nu poate constitui prin sine temei de respingere a acţiunii.

73. Întru probarea temeiniciei cererii de chemare în judecată privind atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ale debitorului, Serviciul Fiscal de Stat, a invocat acţiunile prevăzute de art. 248 alin. (1) lit. e) si h) a Legii insolvabilităţii.

74. Cu privire la temeinicia cererii privind atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere în baza acţiunilor prevăzute de art. 248 alin. (1) lit. e) a Legii insolvabilităţii, şi anume ţinerea unei contabilităţi fictive sau contrare prevederilor legii, Serviciul Fiscal a invocat mai multe argumente, care au fost susţinute prin probe pertinente şi concludente.

75. În partea ce ţine de motivarea instanţei, că creditorul nu a prezentat probe şi nici nu a descris în ce mod acţiunile invocate şi stabilite de reclamant au dus la starea de insolvabilitate, menționează că potrivit deciziilor asupra cazurilor de încălcare a legislației fiscale nr. 713 din 25.06.2013 şi nr. 1774/1/3 din 26.04.2013, au fost stabilite mai multe încălcări ale legislaţiei, fiindu-i calculate obligaţii faţă de BPN şi aplicate mai multe sancţiuni pecuniare pentru încălcările admise.

76. Astfel, prin acţiunile ilegale ale conducătorului SRL „Xenon”, privind eschivarea de la calculul şi plata obligaţiilor fiscale, stabilite în temeiul deciziilor asupra cazurilor de încălcare a legislaţiei fiscale nr. 713 din 25.06.2013 şi nr. 1774/1/3 din 26.04.2013, a fost cauzat un prejudiciu Bugetului Public Naţional în sumă de 263.604,50 lei, inclusiv: plăţi de bază – 181.996,03 lei; penalităţi – 17.036 lei și amenzi – 64.572,47 lei.

77. După cum a fost menţionat şi în cererea de atragere la răspundere subsidiară, prin ţinerea unei contabilităţi contrare prevederilor legii, precum şi contribuirea la dispariţia documentelor contabile, a documentelor de constituire, aşa cum este prevăzut la art. 248 alin. (1) lit. e) din

Legea insolvabilităţii, se înţelege săvârşirea acelor fapte ilicite, prin care se încalcă reglementările imperative ale Legii contabilităţii, indiferent dacă acestea reprezintă infracţiuni, contravenţii sau simple delicte civile.

78. Altfel, completarea unor dări de seamă cu date necorespunzătoare sau neprezentarea acestora înseamnă denaturarea actului prin înscrierea unor operaţiuni care nu au la baza date reale şi care nu pot produce efecte juridice corespunzătoare, având ca scop principal sustragerea de la plata unor sume datorate bugetului de stat în interesul personal al membrului organului de conducere.

79. Conchide că încălcările constatate prin decizia asupra cazului de încălcare a legislaţiei comise de administratorul statutar al „Xenon" SRL, reprezintă temei de atragere la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului prevăzut la art. 248 alin. (1) lit.e) din Legea insolvabilităţii nr. 149/2012.

80. Este de menţionat, că deciziile menţionate supra sunt documente executorii prin prisma art. 11 lit. j) din Codul de executare.

81. Se sublinează, că reprezentantul intimatului a considerat că cererea privind atragerea la răspundere subsidiară nu este întemeiată deoarece, Marcoci Alexandr nu este pârâtul corespunzător în prezenta acţiune, or, intimatul a fost numit administrator al debitorului odată cu înlăturarea ex-directorului şi fondatorului debitorului în persoana Stăvilă Vitalie, prin decizia Curţii Supreme de Justiţie nr. 2rae-64/12 din 16 mai 2012 care a concluzionat în mod corect că Stăvilă Vitalie ca administrator şi asociat al debitorului SRL „Xenon" gestionând ultimii ani întreprinderea a comis fraude în detrimentul societăţii pe care o conduce, a folosit patrimoniul societăţii în interesul terţilor şi în favoarea persoanelor sale afiliate şi prin aceste acţiuni a adus prejudicii considerabile patrimoniului societăţii şi implicit asociaţilor debitorului SRL „Xenon".

82. Astfel, consideră argumentele reprezentantului intimatului absolut nefondate şi evident construite pe premise de a induce în eroare instanţa de insolvabilitate prin omiterea în mod selectiv a unor fapte esenţiale. Or, decizia CAC nr. 3a-712/14 din 19.11.2014, a admis recursul SFS şi a casat hotărârea Judecătoriei Chişinău, sediul Rîşcani din 27.01.2015, emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de „Xenon" SRL privind anularea deciziei asupra cazului de încălcare a legislaţiei fiscale nr. 1774/1/3 din 26.04.2013, emisă de Serviciul Fiscal de Stat.

83. Consecvent, instanţa de apel a menţionat că răspunderea pentru organizarea păstrării şi integritatea documentelor contabile o poartă conducătorul entităţii. În cazul destituirii conducătorului entităţii sau a persoanei responsabile de păstrarea documentelor contabile, aceste documente se transmit persoanei nou-numite. Transmiterea se efectuează prin întocmirea unui proces-verbal de predare-primire, în prezenţa comisiei, cu indicarea, în compartimentele respective ale acestuia, a categoriilor concrete şi a termenelor de păstrare a documentelor, precum şi a documentelor care lipsesc. În cazul pierderii, sustragerii sau distrugerii documentelor contabile, coducătorul entităţii este obligat să le restabilească în termen de până la 2 luni, începând cu data constatării faptului respectiv.

84. De asemenea, instanţa de apel a reţinut că potrivit celor elucidate, SC „Xenon” SRL nu a prezentat careva probe pertinente şi concludente prin care s-ar demonstra că agentul economic ar fi întreprins careva acţiuni de rigoare cu scopul de a restabili evidenţa contabilă, mai mult ca atât, intimatul nu a negat faptul că nu deţine documentele solicitate de organul fiscal şi nu a prezentat careva probe pertinente şi concludente care ar demonstra că documentele ce ţin de activitatea desfăşurată nu au fost transmise de fostul administrator al întreprinderii Vitalie Stavilă, actualului administrator, or, la materialele dosarului fiind anexată doar o plângere la Procuratura Generală a RM, referitor la faptul că administratorul Marcoci Alexandr nu are acces în sediul şi spaţiile comerciale ale „Xenon” SRL şi nu i-au fost predate toate actele contabile privind activitatea financiară a întreprinderii.

85. Prin urmare, având în vedere puterea lucrului judecat recunoscută de hotărârile anterioare, care au stabilit în mod definitiv obligaţia legală a administratorului succesor, Marcoci Alexandru, de a gestiona documentele entităţii, este evident că conducerea „Xenon” SRL şi anume Marcoci Alexandr Eugeniu, nu a respectat obligaţiile ce îi revin în conformitate cu Legea insolvabilităţii, Legea contabilităţii, ceea ce a dus în cele din urmă, la prejudicierea intereselor atât ale întreprinderii, cât şi ale creditorilor. Astfel, rezultă că neprezentarea contabilităţii şi a dărilor de seamă la Serviciul Fiscal de Stat au generat inevitabil o serie de consecinţe la calcularea şi apariţia datoriilor faţă de bugetul public, atât la taxa pentru valoarea adăugată, precum şi la aplicarea amenzilor, majorărilor de întârzieri şi alte taxe calculate în urma controlului fiscal.

86. La caz, este evident, că dl Marcoci Alexandr Eugeniu nu putea să nu prevadă caracterul prejudiciabil al acţiunilor/inacţiunilor lui şi nu a întreprins nici o măsură prevăzută de legislaţie în vederea încetării acestora, respectiv a admis în mod conştient apariţia restanţelor faţă de Bugetul Public Naţional.

87. Un alt temei ce probează temeinicia cererii privind atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ar constitui acţiunile prevăzute de art. 248 alin. (1) lit. h) a Legii insolvabilităţii, determinate prin nedepunerea cererii de intentare a procesului de insolvabilitate conform prevederilor art. 14.

88. Conform Sistemului Informaţional al Serviciului Fiscal de Stat, achitări întru stingerea obligaţiilor debitorului stabilite prin decizia nr. 1774/1/3 asupra cazului de încălcare a legislaţiei faţă de BPN nu au fost efectuate.

89. Astfel concluzionează că debitorul nominalizat s-a aflat în incapacitate de plată începând cu data de 26 mai 2013. Respectiv, acesta era obligat în conformitate cu prevederile art. 14alin. (3) din Legea insolvabilităţii, în termen de 30 de zile să depună în instanţa de insolvabilitate cererea introductivă privind intentarea procedurii de insolvabilitate faţă de sine, obligaţie neîndeplinită de către debitor, fapt care constituie temei pentru atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere prevăzut la art. 248 alin. (1) lit. h).

90. Prin urmare, este evident că incapacitatea de plată a întreprinderii s-a materializat prin incapacitatea întreprinderii de a-şi onora obligaţiile pecuniare faţă de creditori în perioada gestionării acesteia de către membrii organelor de conducere, în persoana administratorului

Marcoci Alexandr Eugeniu, şi totodată, obligat prin lege în asemenea circumstanţe, să depună în termenul legal cerere introductivă privind intentarea procesului de insolvabilitate, fapt însă ignorat de acesta.

91. Astfel, membrul organelor de conducere a încălcat prevederile legale menţionate supra şi nu a manifestat diligenţa corespunzătoare în vederea înaintării cererii introductive odată cu apariţia incapacităţii de plată.

92. Sub acest aspect, Serviciul Fiscal de Stat accentuează, că procesul de insolvabilitate faţă de debitorul SRL „Xenon", a fost intentat prin hotărârea Judecătoriei Chişinău, sediul Central nr. 2i-392/2020 din 14.12.2020, deşi incapacitatea de plată a debitorului a survenit începând cu data de 26 mai 2013.

93. Astfel, având în vedere cele constatate, este indubitabil faptul că, Marcoci Alexandr Eugeniu, director al SRL „Xenon" contrar prevederilor art. 14 lit. a) din Legea insolvabilităţii nr. 149 din 29.06.2012, nu şi-a îndeplinit obligaţiunile sale, şi nu a depus cerere introductivă privind intentarea procesului de insolvabilitate faţă de SRL „Xenon", în termen de 30 de zile din momentul în care executarea integrală a creanţelor scadente ale unui sau ale mai multor creditori poate cauza imposibilitatea satisfacerii integrale la scadenţă a creanţelor celorlalţi creditori.

94. Organele de conducere ale SRL „Xenon" se fac responsabile de managementul defectuos practicat la întreprindere, depăşirea limitelor economice admisibile, cumulând un pasiv enorm în defavoarea creditorilor săi.

95. Or, nedepunerea cererii introductive la data de 25 iunie 2013 de către administratorul statutar al SRL „Xenon", Marcoci Alexandr Eugeniu, a dus la acumularea restanţei faţă de Bugetul Public Naţional prin sporirea majorării de întârziere, fapt confirmat prin contul curent generalizat al debitorului pentru perioada 25.06.2013 - 14.12.2020, anexat la materialele dosarului.

96. Constată, că sunt întrunite condiţiile atragerii la răspundere subsidiară patrimonială a membrului organului de conducere al SRL „Xenon", întrucât au fost comise fapte ilicite, există prejudiciu, există legătură de cauzalitate între faptele ilicite şi prejudiciu. Or, prejudiciul cauzat prin fapta (inacţiunea) prejudiciabilă stabilită şi dispusă spre încasare cu titlu de compensare a datoriilor debitorului, constituie suma de 442.290,65 lei.

97. În asemenea circumstanţe, Serviciul Fiscal de Stat consideră, că probele anexate la materialele cauzei atestă cu certitudine culpa dl Marcoci Alexandr Eugeniu, pentru care SRL „Xenon" a ajuns la starea de insolvabilitate, sau ţinerea unei contabilităţi contrare prevederilor legii a generat, prin urmare la insolvabilitatea debitorului SRL „Xenon" şi imposibilitatea satisfacerii creanţelor faţă de creditorul Serviciul Fiscal de Stat.

98. Consideră că instanţa de insolvabilitate nu a examinat multiaspectual, complet şi obiectiv cererea de atragere la răspundere subsidiară, cu aprecierea greşită a probelor.

99. La caz, este relevantă jurisprudenţa CtEDO, care a statuat în cauza Hiro Balani vs. Spania că, în cazul în care instanţa de judecată se abţine de a da un răspuns special şi explicit în cele mai importante întrebări, fără a acorda părţii care a formulat-o posibilitatea de a şti dacă acest mijloc de apărare a fost neglijat sau respins, acest fapt se va considera o încălcare a articolului 6 §1 din

CEDO.

100. Astfel, se deduce că actul judecătoresc trebuie să corespundă tuturor normelor de drept, să fie clar, înţeles de părţile implicate în litigiu şi să răspundă în mod sigur şi expres la toate cererile şi obiecţiile formulate de către părţi, însă în condiţiile din speţă hotărârea contestată nu corespunde acestor calităţi.

101. Prin prisma jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, pentru a răspunde cerinţelor procesului echitabil, motivarea hotărârii judecătoreşti ar trebui să evidenţieze că judecătorul a examinat cu adevărat chestiunile esenţiale ce i-au fost prezentate (Boldea împotriva României din 15 februarie 2007, paragraful 29; Helle împotriva Finlandei din 19 februarie 1997, paragraful 60). Curtea Europeană a Drepturilor Omului în repetate rânduri a statuat necesitatea motivării hotărârilor instanţei, or, funcţia unei decizii motivate este să demonstreze părţilor că ele au fost auzite. Dreptul de a fi auzit include nu doar posibilitatea de a aduce argumente instanţei, dar de asemenea o obligaţie corespunzătoare a instanţei de a arăta, în motivarea sa, motivele pentru care anumite argumente au fost acceptate sau respinse.

102. O hotărâre se consideră motivată în mod corespunzător atunci când permite părţilor să facă uz efectiv de dreptul lor de a face apel (Hirvisaari împotriva Finlandei).

103. În această ordine de idei, este evident că, în condiţiile din speţă, constatările instanţei de fond nu conţin o argumentare clară, bazată pe suportul probator existent la materialele cauzei, din care să rezulte procesul deliberării şi adoptării soluţiei emise.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

104. Art. 373 alin. (1)-(3) din Codul de procedură civilă:

(1) Instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărîrii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă.

(2) În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărîrea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces.

(3) În cazul în care motivarea apelului nu cuprinde argumente sau dovezi noi, instanţa de apel se pronunţă în fond, numai în temeiul celor invocate în primă instanţă.

105. Art. 385 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă:

Instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul şi să menţină hotărârea primei instanţe.

106. Art. 1 alin. (4) din Legea insolvabilității:

Procesul de insolvabilitate se desfăşoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă şi cu cele ale prezentei legi.

107. Art. 8 alin. (6) din Legea insolvabilității:

Cererile de apel se examinează în procedură scrisă, în termen de până la 60 de zile de la data intentării procedurii de apel, în condiţiile examinării cauzei în primă instanţă. Instanţa de apel poate dispune citarea participanţilor la proces dacă apreciază acest fapt ca fiind necesar. Cererile de apel şi de recurs se examinează în modul prevăzut de Codul de procedură civilă, cu excepţiile stabilite în prezenta lege.

108. Art. 10 alin. (1)-(2) din Legea insolvabilităţii:

(1) Intentarea unui proces de insolvabilitate presupune existenţa unui temei.

(2) Temeiul general de intentare a unui proces de insolvabilitate constă în incapacitatea de plată a debitorului.

109. Art. 14 alin. (1), (3), (4) din Legea insolvabilității:

(1) Debitorul este obligat să depună cerere introductivă dacă există unul din temeiurile prevăzute la art. 10.

(3) Debitorul este obligat să depună cerere introductivă imediat, dar nu mai târziu de expirarea a 30 de zile calendaristice din data survenirii temeiurilor indicate în prezentul articol la alin. (2) şi la art.10 alin. (2).

(4) Dacă debitorul nu depune cerere introductivă în cazurile şi în termenul prevăzut în prezentul articol, persoana care, în conformitate cu legislaţia în vigoare, are dreptul de a reprezenta debitorul, asociaţii cu răspundere nelimitată şi lichidatorii debitorului răspund subsidiar în faţa creditorilor pentru obligaţiile apărute după expirarea termenului prevăzut la alin. (3). Aceste persoane sînt trase la răspundere contravenţională în conformitate cu legea.

110. Art. 248, alin. (1) al Legii insolvabilităţii :

La cererea administratorului insolvabilităţii/lichidatorului, a comitetului creditorilor sau a oricărui creditor care are interes legitim, instanţa de insolvabilitate poate dispune ca o parte din datoriile debitorului insolvabil să fie suportate de membrii organelor lui de conducere şi/sau de supraveghere, precum şi de orice altă persoană, care i-au cauzat insolvabilitatea prin una dintre următoarele acţiuni:

a) folosirea bunurilor sau creditelor debitorului în interes personal;
b) desfăşurarea unei activităţi comerciale în interes personal sub acoperirea debitorului;
c) majorarea fictivă a pasivelor debitorului şi/sau deturnarea (ascunderea) unei părţi din activul debitorului;
d) procurarea de fonduri pentru debitor la preţuri exagerate;
e) ţinerea unei contabilităţi fictive sau contrare prevederilor legii, precum şi contribuirea la dispariţia documentelor contabile, a documentelor de constituire;
f) dispunerea continuării unei activităţi a debitorului care îl duce în mod vădit la incapacitate de plată;
g) dispunerea, în luna precedentă încetării plăţilor, de a se plăti cu preferinţă unui creditor în dauna celorlalţi creditori;
h) nedepunerea cererii de intentare a procesului de insolvabilitate conform prevederilor art.14;
i) comiterea cu intenţie a altor fapte care au cauzat insolvabilitatea debitorului.

111. Art. 118 alin. (1) din Codul de procedură civilă:

Fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

112. Art. 130 din Codul de procedură civilă:

(1) Instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

(2) Nici un fel de probe nu au pentru instanţa judecătorească o forţă probantă prestabilită fără aprecierea lor.

(3) Fiecare probă se apreciază de instanţă privitor la pertinenţa, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă şi suficienţa pentru soluţionarea cauzei.

(4) Ca rezultat al aprecierii probelor, instanţa judecătorească este obligată să reflecte în hotărîre motivele concluziilor sale privind admiterea unor probe şi respingerea altor probe, precum şi argumentarea preferinţei unor probe faţă de altele.

(5) Proba este declarată ca fiind veridică dacă instanţa constată prin cercetare şi comparare cu alte probe că datele pe care le conţine corespund realităţii.

MOTIVAREA INSTANȚEI

113. Verificând hotărârea contestată în raport cu criticile formulate, în limitele controlului de legalitate şi temeiurilor de drept invocate, Colegiul civil al Curţii de Apel Centru consideră necesar de a respinge apelul declarat de Serviciul Fiscal de Stat cu menţinerea hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 22 noiembrie 2024, din considerentele ce succed.

114. Colegiul judiciar, verificând legalitatea şi temeinicia hotărârii primei instanţe în raport cu prevederile art. 238-241 din Codul de procedură civilă constată că, dispoziţiile procedurale enunțate au fost respectate în tot, astfel instanţa de fond a dat o apreciere corectă raportului juridic stabilit între părţi, a constatat şi elucidate pe deplin circumstanţele importante pentru soluţionarea cauzei, concluziile instanţei de fond expuse în hotărâre fiind în corespundere cu probele administrate, iar normele de drept material au fost aplicate corect.

115. După cum rezultă din suportul probator prezent la materialele cauzei, la 27 decembrie 2022 creditorul Serviciul Fiscal de Stat a depus cerere cu privire la atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului S.R.L. „Xenon”, în persoana administratorului Marcoci Alexandr, cu încasarea din contul acestuia a sumei de 442.290,65 lei în contul masei debitoare a S.R.L. „Xenon”.

116. La 14 august 2020, administratorul Marcoci Alexandr, în interesele debitorului S.R.L. „Xenon”, a depus cerere introductivă privind intentarea procesului de insolvabilitate faţă de debitorul S.R.L. „Xenon”. Prin încheierea Judecătoriei Chişinău, sediul Central din 19 august 2020, cererea introductivă, depusă de administratorul S.R.L. „Xenon” - Marcoci Alexandr, a fost admisă spre examinare. Iar, prin hotărârea Judecătoriei Chişinău, sediul Central din 14 decembrie 2020 cererea introductivă a fost admisă şi constatată insolvabilitatea S.R.L. „Xenon”.

117. Prin hotărîrea Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 22 noiembrie 2024 a fost respinsă ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de reprezentantul Serviciului Fiscal de Stat privind atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organului de conducere a debitorului Societatea cu răspundere limitată „Xenon” în persoana administratorului Marcoci Alexandr cu încasarea din contul acestuia a sumei de 442.290,65 lei în contul masei debitoare a Societăţii cu răspundere limitată „Xenon”.

118. Colegiul civil apreciază justă soluția instanţei de fond privind respingerea cererii de atragere la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ale debitorului insolvabil or, pentru a stabili vina și a atrage la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere și/sau de supraveghere a debitorului urmează să fie întrunite anumite condiții și anume: să existe un prejudiciu, să existe o faptă ilicită, să existe un raport de cauzalitate între fapta ilicită și prejudiciu, iar fapta să fie săvârșită cu vinovăție, iar în caz de pluralitate, răspunderea persoanelor indicate este solidară, cu condiția că apariția stării de insolvabilitate să fie actuală sau anterioară perioadei în care și-au exercitat mandatul ori au deținut poziția, ce ar fi putut cauza insolvabilitatea debitorului.

119. Instanța de apel remarcă faptul că răspunderea subsidiară reprezintă o formă a răspunderii juridice clasice, iar atragerea persoanei culpabile la măsurile coercitive ale statului prin intermediul instanțelor de judecată presupune stabilirea prin probe pertinente și concludente a următoarelor elemente esențiale: fapta ilicită, vinovăția, legătura cauzală dintre faptă și urmările provocate.

120. Prin urmare, aceste condiții generale și speciale ale răspunderii civile delictuale și cumulativ cu acestea, pentru angajarea răspunderii subsidiare a membrilor organelor de conducere ale debitorului insolvabil, este necesar ca aceste persoane să fi deținut calitatea de membru al organelor de conducere a debitorului insolvabil în sensul specificat la art. 247, alin. (1) din Legea insolvabilității la data intentării procesului de insolvabilitate sau pe parcursul ultimelor 24 de luni anterioare intentării procesului.

121. Din înscrisurile anexate la dosar, rezultă că Serviciul Fiscal de Stat, depunând cererea de atragere la răspundere subsidiară a lui Marcoci Alexandr, pe de o parte a invocat ținerea unei contabilități fictive, iar pe de altă parte menționează că S.R.L. „Xenon” nu a înaintat în termen de 30 de zile în instanța de insolvabilitate cererea introductivă privind intentarea procedurii de insolvabilitate față de sine. Apelantul și-a întemeiat acțiunea pe deciziile asupra cazurilor de încălcare a legislaţiei fiscale nr. 713 din 25.06.2013 şi nr. 1774/1/3 din 26.04.2013, astfel că debitorul nominalizat s-a aflat în incapacitate de plată începând cu 26 mai 2013 şi era obligat în conformitate cu prevederile art. 14 alin. (3) din Legea insolvabilităţii, în termen de 30 de zile să depună în instanţa de insolvabilitate cererea introductivă privind intentarea procedurii de insolvabilitate faţă de sine.

122. Așadar, instanţa de insolvabilitate a subliniat că, răspunderea subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului poate fi aplicată numai pentru acţiunile întreprinse de aceştia, pentru un termen nu mai mare de 2 ani de până la data intentării procedurii de insolvabilitate. Or, în conformitate cu art. 248 alin. (5) din Legea insolvabilităţii(în vigoare pînă

la 14.09.2020), măsura prevăzută la alin. (1) se prescrie în termen de 3 ani de la data la care a fost cunoscută sau trebuia să fie cunoscută persoana care a cauzat starea de insolvabilitate, dar nu mai devreme de 2 ani de la data hotărârii de intentare a procedurii de insolvabilitate.

123. Prin urmare, termenul de 2 ani se extinde faţă de acţiunile prevăzute la art. 248 alin. (1) literele a) - i) din Lege în privinţa persoanelor cărora le pot fi incriminate aceste acţiuni, calculat la situaţia anterioară insolvabilităţii, adică până la intentarea procesului de insolvabilitate, ceea ce după sens este similar cu sintagma nu mai devreme de 2 ani de la data hotărârii de intentare a procedurii de insolvabilitate.

124. În situaţia din speţă, se atestă cu certitudine faptul că, cererea introductivă privind intentarea procesului de insolvabilitate faţă de debitorul S.R.L. „Xenon" a fost depusă la 14 august 2020, de însăşi administratorul întreprinderii, iar ca urmare membrii organelor de conducere a debitorului, ar putea fi atraşi la răspundere subsidiară în cazul în care ar fi întreprins careva acţiuni ilegale, în perioada anilor 2018-2020 şi s-ar face responsabili de starea de insolvabilitate survenită anume în această perioadă de timp.

125. Astfel, în baza art. 248 al Legii insolvabilităţii, pentru angajarea răspunderii subsidiare, în cazul dedus judecăţii, administratorului Alexandr Marcoci, urmează a fi stabilit în afara oricărui dubiu rezonabil că acestuia din urmă îi este imputabilă apariţia stării de insolvabilitate a debitorului din cauza acţiunilor/inacţiunilor care acesta le- ar fi întreprins într-o perioada specifică de timp.

126. Totuşi, momentul începerii curgerii termenului de 30 de zile pentru depunerea cererii introductive, temei invocat în acţiune, este condiţionat de incapacitatea de plată survenită ca urmare a emiterii deciziilor asupra cazurilor de încălcare a legislaţiei fiscale nr. 713 şi nr. 1774/1/3, în anul 2013, astfel pentru atragerea la răspundere nu este suficient doar faptul comiterii acţiunilor prevăzute la art. 248, alin. (1) al Legii insolvabilităţii, ci urmează a fi probat cert că comiterea acţiunilor date au dus la insolvabilitatea debitorului, dar şi că acestea ar fi fost comise cel devreme cu 2 ani înaintea depunerii cererii introductive.

127. În continuare, Colegiul judiciar reţine că, pentru a fi angajată răspunderea subsidiară a membrilor organelor de conducere ale debitorului insolvabil este necesară întrunirea cumulativă a următoarelor condiţii, şi anume: existenţa prejudiciului, comiterea unei fapte ilicite dintre cele enumerate de lege, existenţa legăturii de cauzalitate între fapta ilicită şi prejudiciu şi vinovăţia persoanei a cărei răspundere se cere.

128. La caz, în viziunea Completului judiciar, Serviciul Fiscal de Stat contrar prevederilor art. 118 alin. (1) Cod de procedură civilă, nu a demonstrat circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Or, la caz motivele și probele prezentate nu impun demonstrează existența condițiilor de atragere la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului, și în lipsa culpei acestora şi a legăturii cauzale dintre acţiunile/inacţiunile acestora şi survenirea stării de insolvabilitate.

129. Astfel, pentru a stabili vina şi a atrage la răspundere subsidiară organele de conducere şi/sau de supraveghere a debitorului, urmează să fie întrunite anumite condiţii şi anume: să existe

un prejudiciu, să existe o faptă ilicită, să existe un raport de cauzalitate între fapta ilicită şi prejudiciu, precum şi fapta să fie săvârşită cu vinovăţie.

130. Corespunzător, răspunderea nu devine automat operantă în toate cazurile, ci numai atunci când se demonstrează că prin acţiunea culpabilă şi intenţionată, subiecţii vizaţi au cauzat starea de insolvabilitate sau prin săvârşirea unei fapte expres şi limitativ enumerate la articolul 248 din Legea insolvabilităţii, iar consecinţele acestora s-au materializat prin crearea, menţinerea sau aprofundarea stării de insolvabilitate, fiind necesar de a proba întrunirea cumulativă a condiţiilor de tragere la răspundere juridico-civilă.

131. Potrivit dispoziţiilor art. 1998 alin. (1) Cod civil, cel care acţionează faţă de altul în mod ilicit, cu vinovăţie este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege şi prejudiciul moral cauzat prin acţiune sau omisiune.

132. Prin urmare, răspunderea patrimonială reprezintă o formă a răspunderii civile delictuale, care se angajează faţă de delincvenţi, în rezultatul încălcării unei obligaţii legale cu caracter patrimonial. În sensul dispoziţiilor menţionate, se subînţelege că, pentru apariţia răspunderii delictuale este necesar un fapt juridic. Acest rol îl îndeplineşte temeiul răspunderii delictuale, iar temeiul răspunderii delictuale îl constituie componenţa delictului civil, care la rândul său include: prejudiciu, fapta ilicită, raportul de cauzalitate între fapta ilicită şi un prejudiciu şi vinovăţia. Acestea reprezintă condiţiile generale de antrenare a răspunderii delictuale, iar lipsa uneia exclude atragerea la răspundere a persoanei. De notat că, în contextul condiţiilor generale necesare pentru antrenarea răspunderii delictuale, instanţa argumentează că nu poate exista răspunderea delictuală dacă nu există culpa şi legătura cauzală dintre acţiunile persoanei implicate şi survenirea unui prejudiciu.

133. Completul judiciar relevă că, la examinarea chestiunii privind atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ale debitorului insolvabil, instanța de judecată s-a condus și de prevederile art. 1998 alin. (2) Cod civil, din care rezultă că prejudiciul cauzat prin fapte licite sau fără vinovăţie se repară numai în cazurile expres prevăzute de lege și de prevederile art. 1998, alin. (3) Cod civil, din care rezultă că o altă persoană decât autorul prejudiciului este obligată să repare prejudiciul numai în cazurile expres prevăzute de lege.

134. În aceste condiţii, instanţa corect a statuat că, instituţia răspunderii subsidiare nu este aplicabilă prezenta cauză, deoarece nu s-a atestat careva culpă în acţiunile lui Marcoci Alexandr, pentru ţinerea unei contabilităţi fictive sau contrare prevederilor legii, precum şi contribuirea la dispariţia documentelor contabile, a documentelor de constituire, și nedepunerea cererii de intentare a procesului de insolvabilitate conform prevederilor art.14, nefiind administrate careva probe pertinente şi concludente.

135. Respectiv, în speţa dedusă judecăţii nu sunt întrunite condiţiile tragerii la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ale debitorului insolvabil în baza temeiurilor analizate. Prin urmare, instanţa de insolvabilitate just a conchis asupra netemeiniciei cererii de atragere la răspundere subsidiară şi a respins acţiunea.

136. Prin urmare, în speța dedusă judecății nu sunt întrunite condiţiile tragerii la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ale debitorului insolvabil în baza temeiurilor

invocate și analizate, iar ca consecință instanţa de insolvabilitate just a conchis asupra netemeiniciei cererii de atragere la răspundere subsidiară şi a respins acțiunea.

137. Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai şi alţii contra Franței, 25.02.1995, nr.26561/1995).

138. În circumstanţele expuse, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru consideră că prima instanţă justificat şi argumentat, cu pronunţarea asupra tuturor aspectelor importante, având în susţinere cadrul legal aplicabil speţei, corect a ajuns la de respinge acţiunea depusă de Serviciul Fiscal de Stat, iar toate argumentele apelantului invocate în apelul declarat nu au relevanţă, deoarece nu denotă încălcarea esenţială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei pentru casarea hotărârii contestate şi urmează a fi respinse.

139. Faţă de cele ce preced, Colegiul civil al Curţii de Apel Centru ajunge la concluzia de a respinge apelul înaintat de Serviciul Fiscal de Stat şi a menţine hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 22 noiembrie 2024 prin care a fost respinsă cererea înaintată de Serviciului Fiscal de Stat privind atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organului de conducere a debitorului Societatea cu răspundere limitată „Xenon” în persoana administratorului Marcoci Alexandr.

140. În conformitate cu art. 385 lit. (a), art. 389, art. 390 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru,

D E C I D E :

Se respinge cererea de apel declarată de Serviciul Fiscal de Stat.

Se menține hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 22 noiembrie 2024, pronunțată în cauza de insolvabilitate intentată la cererea de chemare în judecată înaintată de creditorul Serviciului Fiscal de Stat privind atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organului de conducere a debitorului Societatea cu răspundere limitată „Xenon” în persoana administratorului Marcoci Alexandr, cu încasarea din contul acestuia a sumei de 442 290,65 lei în contul masei debitoare a Societății cu răspundere limitată „Xenon”.

Decizia nu se supune recursului, este definitivă și irevocabilă de la pronunțare.

Președintele completului, judecătorul Eleonora Badan-Melnic

Judecătorii Svetlana Vîșcu

Roman Pascari